

ויגש

צוואר או ראש

ויפול על צווארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על צוואריו (ויגש מה, יד)

הדו-שיח הטעון בין יוסף ואחיו שאינם יודעים כי המשנה למלך שהם ניצבים בפניו הוא אחיהם, המתח הרב שעומד באוויר - הופך באחת בפרשת ויגש, למפגש מרגש בין האח האבוד לבין אחיו שהשליכו אותו אל הבור. "ולא יכול יוסף להתאפק .. ויתן את קולו בבכי".

יוסף מציג את עצמו בפניהם ואומר: "אני יוסף, העוד אבי חי", הוא ממשיך ומרגיע את מצפונם: "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי הנה, כי למחיה שלחני אלקים לפניכם", ובסיום הדברים מתארת התורה את שיאו של המעמד, את המפגש בינו לבין אחיו בנימין, האחים שהתגעגעו האחד לרעהו: "ויפול על צווארי בנימין אחיו ויבך, ובנימין בכה על צוואריו".

חז"ל אומרים¹ שהבכי של יוסף על צווארו של בנימין, ובכיו של בנימין על צוואר יוסף - לא היה רק בשל הגעגועים שלהם כתוצאה מהעבר, אלא זה היה בכי על העתיד.

חז"ל מתעכבים על פירוש המילה שיוסף בכה על "צווארי בנימין אחיו", "צווארי" - לשון רבים: "כמה צווארין הוו ליה לבנימין" שואלת הגמרא, כמה "צווארים" היו לבנימין, שיוסף בכה על "צווארי בנימין".

משיבה הגמרא, "אמר רבי אלעזר", שהבכי של יוסף על צווארי (לשון רבים) של

1. בראשית מה, א-ה
2. מגילה טז

בנימין, היה בכי מסועף ועתידין ליחרב".

יוסף ראה בנבואה, המקדש יעלה בחל בנימין, "עתידין ליו שנחרבו לו לבנימין

כמו-כן ממשיך ואומר הוא "בכה על משכ

בית המקדש מתואר

גם המדרש רבה ע"על בית המקדש. ו המקדש - נתון בגו

כמו שהצוואר נמצא גבוה בעולם. ארץ ובית המקדש גבוה

השוואה זו בין ביו גובהו ומעלתו של להמשיל את בית הרבה יותר מאשר

ההסבר הוא: אכן שוכן במקום הגבוה המקדש שנקרא במקדש. כך שבית מקום שהוא מעט

אך דבר זה דורש ב הוא לא במקום הג

3. שיר השירים ד, ד
4. זבחים נד

בנימין, היה בכי מסוג אחר: "בכה על שני מקדשים שעתידין להיות בחלקו של בנימין, ועתידין ליחרב".

יוסף ראה בנבואה, שבעתיד, כאשר יחלקו את ארץ ישראל לשבטים, ירושלים ומקום המקדש יעלה בחלקו של בנימין, והוא ראה ששני בתי המקדש שיהיו בחלקו של בנימין, "עתידין ליחרב". לכן הוא בכה על "צווארי" - לשון רבים, על שני "צווארים" שנחרבו לו לבנימין, שני בתי מקדש.

כמו-כן ממשיך ואומר רבי אלעזר, בנימין בכה על צוואריו - לשון יחיד - של יוסף, כי הוא "בכה על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף, ועתיד ליחרב".

בית המקדש מתואר כאן כ"צוואר".

גם המדרש רבה על שיר השירים מסביר את הפסוק "כמגדל דוד צווארד"³, המרמז על בית המקדש. והמדרש מסביר: "מה צוואר זה - נתון בגובהו של אדם, כך בית המקדש - נתון בגובהו של עולם".

כמו שהצוואר נמצא במקום גבוה בגופו של האדם, כך בית המקדש נמצא במקום גבוה בעולם. ארץ ישראל גבוהה מכל הארצות, ירושלים גבוהה מכל ארץ ישראל, ובית המקדש גבוה מירושלים.

השוואה זו בין בית המקדש לצוואר, מעוררת תמיהה. אם אנו רוצים להדגיש את גובהו ומעלתו של בית המקדש, מדוע המשל לזה הוא מ"צוואר", הרי מתאים יותר להמשיל את בית המקדש לראשו של האדם, שהוא גבוה יותר, הוא נעלה ואיכותי הרבה יותר מאשר הצוואר.

ההסבר הוא: אכן ההדגשה היא דווקא על הצוואר ולא על הראש, בית המקדש לא שוכן במקום הגבוה ביותר, יש מקום שהוא מעט גבוה ממנו. ישנו מקום סמוך לבית המקדש שנקרא בשם "עין עיטם", והוא גבוה בעשרים ושלוש אמות יותר מבית המקדש. כך שבית המקדש הוא כמו צוואר, הוא אמנם גבוה, אבל לא הכי גבוה. יש מקום שהוא מעט גבוה ממנו. הוא צוואר, הוא לא ראש.

אך דבר זה דורש ביאור, באם יש מעלה בכך שהדבר הוא גבוה, אזי מדוע בית המקדש הוא לא במקום הגבוה ביותר? הראש הרי נעלה מהצוואר, ומדוע בית המקדש נבנה

הם ניצבים בפניו ש, למפגש מרגש י להתאפק .. ויתן

א ממשיך ומרגיע הנה, כי למחיה של המעמד, את יפול על צווארי

ין על צוואר יוסף בכי על העתיד.

אחיו, "צווארי" היו "צווארים" היו

לשון רבים) של

3. שיר השירים ד, ד

4. זבחים נד

Why compared to neck? both are faced on high within man, within world)

Why not compare to head?

במקום שהוא נמוך מעט, במקום שהוא "צוואר", ולא במקום הגבוה, במקום שהוא "ראש".

הראש הוא אמנם אבר נעלה מאוד, הוא האבר הנעלה והעדין ביותר בכל גוף האדם, אבל תפקידו ומטרתו היא - לא להיות נעלה לעצמו, לא להיות במנותק מהגוף, שכן כדי להחיות את כל אברי הגוף, עליו להיות מחובר לגוף, ועליו גם להנהיג אותם שיתנהלו וינהגו בהתאם לשכל השוכן בראש.

Head must maintain its attachment to the b

קשר זה בין הראש לגוף - נעשה באמצעות הצוואר. הצוואר, באמצעות הגידים שיש בו, ובאמצעות הקנה והוושט שיש בו, הוא הגשר המקשר בין הראש לגוף, הצוואר מביא את הראש לידי תכליתו. ללא הצוואר - הראש לא ממלא את תפקידו האמיתי בשלימות.

דווקא בשל העובדה שהצוואר נמוך מהראש, בשל העובדה שהוא "קרוב" יותר לגוף, שהוא לא נעלה ומתנשא - הוא ממלא תפקיד משמעותי. יש בו מעלה גם על הראש כפי שהוא עומד בפני עצמו. בגלל שהצוואר נמוך מהראש - הוא מביא את הראש למילוי תפקידו, להחיות ולהנהיג את הגוף.

תפקידו של בית המקדש הוא - שבאמצעותו יאיר האור האלוקי בעולם כולו, עד למקום הנמוך ביותר. משום כך בית המקדש לא היה במקום הגבוה ביותר, הוא לא היה ב"ראש" העולם. הראש עומד "מעל הגוף", הראש הוא מרומם וגבוה מהגוף.

בית המקדש הוא - "צוואר" העולם, הוא עומד במקום שהוא נמוך מעין עיטם. בית המקדש תפקידו להיות בקשר קרוב עם העולם, תפקידו להחיות את העולם ולהנהיג אותו באור אלוקי.

בית המקדש צריך להיות בקשר קרוב עם העולם, להיות "צוואר", לא "ראש" מתנשא ונעלה מהעולם.

כמו בית המקדש שבירושלים, כך גם בית המקדש האישי של כל יהודי, בנפשו. תפקידו של יהודי הוא לעסוק עם "העולם" שלו, להיות בקשר קרוב עם הגוף שלו, עם מידותיו הטבעיות ועם העולם שסביבו.

תפקידו הוא, לקחת את האור שיש בנפשו האלוקית, בבית המקדש שלו, ולהאיר

איתה את גופו וחלל להיות "מעל העולם

לאור הסבר זה, נבי של זה.

תפקידם של בני יי מטרת בריאתם היא לזכך את העולם הו זוכים יותר, מקום ע אל העולם.

על "ראשו" של יה הפנימית שלו - אין

(1) ראשית - היא תמיד אין צורך לדאוג לה קשורה עם הקב"ה.

(2) שנית - תכלית עבו

עבור עצמה, לא לי המטרה לשמה נשג הגוף, לצורך עבוד המקדש" עבורם.

וכאשר קורה ואני שהוא נכשל בתפקי

על בית המקדש שי לעבוד כדי לתקנו, לבנות בעצמו, על בוכה.

איתה את גופו וחלקו בעולם, להאיר את העולם שלו. לעבוד עם הגוף, עם העולם. לא להיות "מעל העולם". הנפש האלוקית צריכה להיות "צוואר" לגוף, לא "ראש" לגוף.

לאור הסבר זה, נבין מדוע בנימין ויוסף בכו זה על צוואריו של זה, ולא זה על ראשו של זה.

תפקידם של בני ישראל בעולם הוא "אני לא נבראתי - אלא לשמש את קוני", כל מטרת בריאתם היא, לממש את רצונו של הקב"ה "להיות לו ית' דירה בתחתונים", לזכך את העולם הגשמי, לזכך את גופם ואת נפשם הבהמית, ולעשות אותם נעלים וזכים יותר, מקום של "דירה" להקב"ה. תפקידם של בני ישראל הוא - להיות "צוואר" אל העולם.

על "ראשו" של יהודי - אין צורך לבכות. ה"ראש" של היהודי, הנשמה האלוקית הפנימית שלו - אין כל סיבה לבכות עליה, ומשתי סיבות:

1) ראשית - היא תמיד קשורה עם הקב"ה, יהיה מה שיהיה - היא תמיד תישאר בטהרתה, אין צורך לדאוג לה, אין צורך "לבכות" עליה. גם כאשר יהודי חוטא הנשמה נשאת קשורה עם הקב"ה.

2) שנית - תכלית עבודתו של היהודי היא לא עבור ה"ראש" שלו, היא לא עבודת נשמתו עבור עצמה, לא לשם זה ירדה נשמתו לעולם הזה.

המטרה לשמה נשמתו ירדה לעולם, היא חלק ה"צוואר" שלו, לשם הקשר שלו עם הגוף, לצורך עבודתו עם הגוף ועם חלקו בעולם, לברר ולזכך אותם, להיות "בית המקדש" עבורם.

וכאשר קורה ואני רואה איך "בית המקדש" של חברי עתיד ליחרב, כאשר אני רואה שהוא נכשל בתפקידו כ"צוואר" - אזי "ויפול על צווארי בנימין אחיו ויבך".

על בית המקדש שלי - לא די בבכי. כאשר בית המקדש שלי חרב - עלי לבנותו, עלי לעבוד כדי לתקנו, לא לבכות. אבל על בית המקדש של חברי, על בית המקדש שעליו לבנות בעצמו, על חברי אני כואב, הדבר נוגע לליבי, על "צווארו" של חברי - אני בוכה.

(לקוטי שיחות חלק יו"ד)

וזה, במקום שהוא

ר. בכל גוף האדם, ונותק מהגוף, שכן גם להנהיג אותם

נעות הגידים שיש אש לגוף, הצוואר נ תפקידו האמיתי

קרוב" יותר לגוף, ולה גם על הראש מביא את הראש

בעולם כולו, עד ה ביותר, הוא לא וגבוה מהגוף.

מעין עיטם. בית העולם ולהנהיג

א "ראש" מתנשא

ל יהודי, בנפשו. ב עם הגוף שלו,

ש שלו, ולהאיר